

Inarin Miesniemen ranta-asemakaavan valmisteluaineiston nähtävilläoloaikana (10.2.-12.3.2021) saatujen lausuntojen (11 kpl) ja mielipiteiden (12 kpl) tiivistelmät ja vastineet niihin:

LAUSUNTO

VASTINE

1. Lapin ELY-keskus

Kaavaselostusluonnoksen mukaan ranta-asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa korkeatasoisen resort-tyyppisen matkailualueen toteuttaminen suunnittelevalle, jonne tulee sijoittumaan rakennusoikeutta noin 5900 k-m².

Ranta-asemakaavan sisältövaatimukset ja vaikutusten arviointi

Ranta-asemakaavaa laadittaessa on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n mukaisten asemakaavan sisältövaatimusten lisäksi MRL 73 §:n mukaisesti katsottava, että suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön, että luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistysarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon ja että ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta. MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavamuoto

Ranta-asemakaava on MRL 73 §:n mukaisesti tarkoitettu pääasiassa tavanomaisen loma-asutuksen järjestämiseen. Kyseessä olevalla ranta-asemakaavalla ollaan osoittamassa matkailua palvelevien rakennusten korttelialue (RM, 5 000 k-m²) ja kaksi lomarakennusten korttelialuetta (RA, yht. 900 k-m²), yhteensä 5 900 k-m².

Ranta-asemakaavoja koskee myös vaatimus riittävästä yhtenäisestä rakentamattomasta alueesta, kun kysymys ei ole kyläalueesta. Kaava-alueen tulee muodostaa myös riittävä kokonaisuus, jotta sitä voidaan suunnitella. Yksityisten ranta-asema-kaavojen kohdalla riittäväksi alueeksi katsottu yleensä noin yksi kilometri, mutta kaavoitettava alue on voinut olla jonkin verran lyhyempi

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Ranta-asemakaava-alueen noin 400 metrin kaavoitettavasta rantaviivasta jää rakentamiselta vapaaksi, ympäristöltään säilytettäväksi lähivirkistysalueeksi noin 240 m – ts. lähes 60 % min-kä voi katsoa riittäväksi määräksi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

rantaviivaltaan esimerkiksi, jos kyseessä on ollut koko emätilan alueidenkäytön suunnittelu. Kyseessä olevan suunnittelualueen koko on noin 46 hehtaaria, mutta sen rantaviivan pituus on vain noin 400 metriä (tilat Alttoniemi RN:o 14:25 ja Kirves RN:o 14:44). Emätilan osalta kiinteistönmuodostusta ei ole avattu kaavaselostus-luonnoksessa. ELY-keskus pyytää kuntaa vielä harkitsemaan, onko ranta-asemakaava oikea suunnitteluväline, kun otetaan huomioon MRL 73 §:n mukaiset erityiset sisältövaatimukset sekä suunniteltu rakentamisen laatu ja määrä.

Yleiskaavan ohjausvaikutus

MRL 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa ja MRL 54.1 §:n mukaan asemakaavaa laadittaessa on oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon. MRL 54.4 §:n mukaan jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvin osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen, suoraan rakentamista ohjaava Inarijärven osayleiskaava, joten MRL 54.4 § ei tule sovellettavaksi, kuten kaavaselostusluonnoksessa on esitetty. Sen sijaan tulisi esittää, miten yleiskaava on ollut ohjeena laadittaessa ranta-asemakaavaa.

Myös yleiskaavasta poikkeaminen tulisi perustella. Osayleiskaavassa matkailupalvelujen alueelle (RM) on osoitettu rakennusoikeutta 500 km² ja lomarakennuspaikoille (RA) yhteensä 200 k-m². Kaavaluonnoksen mukaisesti rakennusoikeus kasvaisi osayleiskaavan 700 k-m²:stä 5900 k-m²:n.

Vedenhankinnassa lähtökohtana on tarvittavan veden määrä, ja suunniteltujen porakaivojen antoisuus tulee selvittää koepumppauksin. Koepumppausten aikana tulee myös seurata veden laatua. Alueella olemassa olevan porakaivon veden laatu on kaavaselostuksen mukaan ollut hyvä, mutta ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että suunnitellun matkailuhankkeen vedentarve tulee olemaan huomattavasti suurempi kuin alueelta aiemmin otettu vesimäärä. Mikäli vedenottomäärä ei ole muodostuman antoisuuteen nähden kestävällä tasolla, voi se aiheuttaa muutoksia pohjaveden laadussa.

Emätilan osalta kiinteistönmuodostusta avataan selostukseen. On huomioitava, että vaikka suunnittelualueen koko on suuri rantaviivaan nähden jää rakentamisen mahdollistavien maankäyttövarauksien (RA, RM ja katualueet) osuus vajaaseen 8 %:iin suunnittelualueesta. Muu osa alueesta on ympäristöltään säilytettävää lähivirkistysaluetta (3,6596 ha) tai maa- ja metsätaloussikäyttöön tarkoitettua aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (38,9540 ha).

Todetaan.

Kaavaselostusta korjataan lain soveltamisen osalta ja selostusta täydennetään yleiskaavan ohjaavuuden osalta.

Kaavaselostusta täydennetään yleiskaavasta poikkeamisen perustelujen osalta.

Hankkeen vedentarve, antoisuus ja vedenlaatu selvitetään ennen rakennustoimiin ryhtymistä asemakaavamääräyksien kohdan 10 mukaisesti: "Puhtaan käyttöveden hankinnasta ja jätevesien käsittelystä tulee laatia suunnitelma, joka on hyväksyttävä kunnan viranomaisilla ennen rakentamiseen ryhtymistä".

Siten on tutkimuksin tärkeää varmistaa, että veden laatu pysyy porakaivoissa hyvänä myös suuremmilla ottomäärillä.

Alin rakentamiskorkeus

Kaava-alue sijoittuu Inarijärven Siskelivuonon ranta-alueelle. Suurin osa kaava-alueen rakennuspaikoista sijoittuu tulvien näkökulmasta riittävän korkealle. Kaavassa on esitetty kaavamääräys kastuvien rakenteiden alimmaksi rakentamiskorkeudeksi. Lapin ELY-keskus toteaa, että Inarijärvi on säännöstelty järvi ja alin rakentamiskorkeus Inarijärven ranta-alueilla perustuu säännöstelyn ylärajaan. Säännöstelyn yläraja on tasolla N2000 +119,98 m (N60 +119,78 m). Kaavamääräyksessä on esitetty kastuvien rakenteiden alimmaksi tasoksi N2000 +121,51 m, mikä on hieman korkeampi kuin Inarijärvelle aiemmin määritetty alin rakentamiskorkeus kastuvien rakenteiden osalta. Rakennuspaikan maanpinnalle ei kaavassa ole määrätty alinta korkeustasoa. Lapin ELY-keskus huomauttaa, että Inarijärven ranta-alueilla maanpinta rakennuspaikalla tulee olla vähintään tasolla N2000 +120,98 m ja alimmat kastuvat rakenteet vähintään tasolla N2000 +121,48 m.

Luontoympäristö

Kaava-aluetta koskevat ja siihen rajautuvat Inarijärven Natura 2000 -alue ja Inarijärven rantojensuojeluohjelma-alue suojeluperusteineen on tunnistettu kaavaselostuksessa. Luontoselvitys on laadittu asianmukaisesti ja sen tulokset on esitetty kaavaselostuksessa havainnollisesti. Kaavaselostusluonnoksesta ei kuitenkaan käy ilmi, miten luontoselvityksessä kartoitetut uhanalaiset luontotyytit ja metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt on huomioitu kaavassa.

Suunnittelualue kuuluu läntisin osin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi ehdotetulle alueelle "Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat". Ehdotettu alue on merkitty Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ehdotukseen merkinnällä Sa-ma 5937, jolla osoitetaan saamelaiskulttuuriin liittyvät maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet. Kaavaselostusluonnoksessa on havainnollistettu kaavan vaikutuksia

Alinta kastuvien rakenteiden tasoa tarkistetaan ELY-keskuksen lausunnon mukaiseen tasoon.

Kaavaselostusta täydennetään miten uhanalaiset luontotyytit ja metsälain 10 §:n mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt on huomioitu kaavassa.

Todetaan.

maisemaan kaava-alueelta käsin. Ottaen huomioon kaavan sijainnin osin valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi ehdotetulla alueella, tulee kaavan vaikutukset myös Inarijärven kaukomaisemaan arvioida ja havainnollistaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavoitustyön yhteydessä tulee selvittää ja arvioida kaavaratkaisun vaikutuksia suunnittelualueen saamelaiseen kulttuuriympäristöön sekä elinkeino- ja kulttuurimaisemaan.

Kaavamerkinnot ja -määräykset

Sen lisäksi, mitä edellä on jo todettu alinta rakentamiskorkeutta koskevista määräyksistä, ELY-keskus toteaa kaavaluonnoksen merkinnöistä ja määräyksistä vielä seuraavaa:

MPY-1 -aluetta koskevassa kaavamääräyksessä on viittaus yleiskaavassa määrättävään toimenpiderajoitukseen (MRL 43.2 §). Ko. lainkohtaa ei sovelleta asemakaava-alueella.

ELY-keskus katsoo, että jätevesien käsittelyä koskevista määräyksistä tulisi poistaa suluissa olevat lain ja asetuksen tarkemmat määreet. Viittaus lakiin, asetukseen ja kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin riittää. Lainsäädäntöön voi tulla muutoksia, jolloin numerointikin muuttuu. Mikäli laki muuttuu kaavamääräystä tiukemmaksi, lakia on silloin sovellettava.

Rakentamisen laatua koskevia kaavamääräyksiä ELY-keskus pitää kannatettavina.

Kaavaselostusta täydennetään kaukomaisemavaikutusten arvioinnin ja sen havainnollistamisen osalta.

Kaavaratkaisun vaikutuksia suunnittelualueen saamelaiseen kulttuuriympäristöön sekä elinkeino- ja kulttuurimaisemaan täydennetään kaavaselostukseen.

Korjataan kaavakartan merkintöihin ja määräyksiin.

Korjataan kaavakartan merkintöihin ja määräyksiin.

Todetaan.

LAUSUNTO

2. Lapin liitto

Ranta-asemakaava sijaitsee valtioneuvoston 27.12.2007 vahvistaman Pohjois-Lapin maakuntakaavan metsätalous- ja poronhoitovaltaisella alueella (M-1 4562). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Kaava-alue sijoittuu myös matkailun vetovoima-alueelle, matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueelle (mv 8404). Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen kehittämisen alueidenkäyttöllisiä periaatteita. Kaavamääräyksen mukaan *"Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoituksen kanssa sopivalla tavalla.* Alue sijaitsee myös erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella sekä saamelaiden kotiseutualueella (sa).

Ranta-asemakaavoitettava alue sivuaa itäkärjestään maakuntakaavassa osoitettua suojelualueita (S 3025). Aluekohtaisen suojelumääräyksen mukaan: *"Alueelle voidaan suunnitella sijoitettavaksi yleiskaavassa osoitettavalla luontoon ja maisemaan sopivalla tavalla retkeilyn taukopaikkoja, alueella olevien matkailupalvelujen kehittämistä ja mv-vyöhykkeen sisällä mantereella myös uusia matkailupalveluja. Suunniteltavien matkailupalveluiden tulee olla ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä."* Alueen itäosa on rantojen suojeluohjelman mukaista aluetta (rs).

Lapin liiton hallitus päätti 24.4.2017 kuuluttaa Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 vireille sekä asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Uusi maakuntakaava kumoaa voimaan tullessaan aiemman Pohjois-Lapin maakuntakaavan. Valmisteluaineisto oli nähtävillä 28.1.–28.2.2019. Maakuntakaavan ehdotusluonnos oli viranomaislausunnoilla 28.1.–28.2.2020. Lapin liiton hallitus hyväksyi vastineet saatuihin lausuntoihin 8.6.2020. Maakuntakaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 12.10–15.11.2020. Tavoitteena on, että Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 on hyväksyttävänä Lapin liiton valtuustossa keväällä 2021.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 ranta-asemakaava sijaitsee metsätalous- ja poronhoitovaltaisella alueella (M-1 4562). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja poronhoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan

VASTINE

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta myös muihin tarkoituksiin. Kaavoitettava alue sijoittuu myös matkailun vetovoima-alueelle, matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueelle (mv 8404). Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Kaavamääräyksen mukaan: *"Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, matkailupalvelukohteiden, kylä- ja maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä. Saamelaisien kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan."*

Ranta-asemakaava sivuaa itäkärjestään maakuntakaavassa osoitettua luonnonsuojelualueetta (SL 3025). Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita tai kohteita sekä Natura 2000 -verkostoon sisällytetyjä alueita. Alueen itäosa on osoitettu myös rantojen suojeluohjelman mukaisena alueena (rs). Ranta-asemakaava sijoittuu osittain myös saamelaiskulttuurin, kulttuuriympäristön ja/tai maisema vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle (Sama 5937). Kaavamääräyksen mukaan: *"Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen"*.

Maakuntakaavoissa on annettu myös koko maakuntakaava-alueita koskevia määräyksiä muun muassa vapaan rantaviivan osuudesta, rannan suuntaisen kulkuyhteyden turvaamisesta sekä poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamisesta.

Ranta-asemakaavan alueella on voimassa 24.6.2020 lainvoiman saanut Inarin osayleiskaava. Koska laadittava ranta-asemakaava poikkeaa yleiskaavasta mm. rakennusoikeuden osalta, tulee asemakaavaselostuksessa huomioida yleiskaavan sisältövaatimukset.

Lapin liiton virasto toteaa, että Miesniemen ranta-asemakaavaluonnos sopeutuu Pohjois-Lapinmaakuntakaavan ja Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 kokonaisuuteen ja toimii hyvänä pohjana kaavaehdotuksen laatimiselle.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

LAUSUNTO

3. Saamelaismuseum Siida

Saamelaismuseum on antanut lausunnon ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 15.10.2020 (D.s 429) jolloin on huomautettu, että kaavaprosessin aikana tulee selvittää alueen arkeologiset kulttuuriperintökohteet ja kaavan vaikutukset näihin. Kaavaprosessin aikana on pidetty viranomaisneuvottelu 20.10.2020 ja kaavaselistusta on täydennetty Saamelaismuseon tuolloin esittämien huomioiden pohjalta.

Miesniemi on Pohjois-Lapin maakuntakaavassa (2008) merkitty metsä- ja poronhoitovaltaiseksi alueeksi (M-1). Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 on ehdotusvaiheessa ja siinä aluumerkintä on pysynyt samana. Aluemääräykseen on kaavaehdoksessa tullut lisäys: *Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan.* Suunnittelualueella on voimassa 16.3.2017 hyväksytty (17.6.2020 voimaan tullut) Inarijärven osayleiskaava, jossa alue on osoitettu osittain maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltaiseksi alueeksi (MP), maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja (MPY), loma-asuntoalueeksi (RA) ja matkailupalvelujen alueeksi (RM 500). Osayleiskaava ei aluumerkintöjen osalta ole täysin noudattanut maakuntakaavan ohjausta.

Suunnittelualue kuuluu osittain valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi ehdotetulle alueelle ”Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat” (Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi; MAPIO -työryhmän ehdotuksen alueet). Maisema-alueiden vahvistamisprosessi on vielä kesken. Maisema-alue on kuitenkin merkitty Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ehdotusvaiheen kaavakartalle merkinnällä Sa-ma 5937. Merkinnällä Sa-ma osoitetaan saamelaiskulttuuriin liittyvät maakunnallisesti tai seudullisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet. Maakuntakaavan määräyksen mukaan: *Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.*

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnin aluekuvauksen mukaan ”Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat kuvastavat monikulttuurisen kirkonkylän historiaa aina kivikauden varhaisimmasta asutuksesta nykyhetkeen saakka. Alue on inarinsaamelaiskulttuurin kannalta hyvin merkityksellinen, ja siellä on useita historiallisesti arvokkaita kohteita. Näitä ovat esimerkiksi vanhat talvikylät,

VASTINE

Mahdolliset arkeologiset kulttuuriperintökohteet on selvitetty kaavaprosessin kuluessa kevään 2021 aikana eikä sieltä ole löytynyt arkeologisesti arvokkaita kohteita.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Pielpajärven kirkko kenttineen, Ukonsaari ja esihistorialliset asuinpaikat. Alueen luontoarvot sekä avarien järvinäkymien ja niitä reunustavien vaara- ja tunturialueiden maisemalliset arvot ovat huomattavat.”

Saamelaismuseon huomiot kaavaselostukseen

Kappaleessa ”Vaikutukset kyläkuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön” ei ole arvioitu lainkaan hankkeen vaikutuksia maisemaan.

Kaavaselostusta tulee tältä osin täydentää ja ottaa huomioon päivitysinventoinnissa todetut arvot. Suunnittelualueen rakentamisen vaikutukset kaukomaisemassa Inarijärven suuntaan ovat oleelliset. Suuret heijastavat ikkunapinnat rakennuksissa saattavat muodostaa maisemahäiriön.

Nyt laadittava ranta-asemakaava poikkeaa yleiskaavasta rakennusoikeuden osalta huomattavasti. Rakennusoikeus kasvaisi osayleiskaavan 700 k-m²:stä 5900 k-m²:n, eli yli kahdeksankertaiseksi. Kaavaluonnoksen VL/s-1 -merkinnän mukaan merkittävää rantapuustoa ei saa kaataa. Myös Inarijärven osayleiskaavassa on huomioitu suojapuuston säilyttäminen siten, että rakennukset eivät merkittävästi näy järvelle. Saamelaismuseolla ei ole Miesniemen ranta-asemakaavan valmisteluaineistoon muuta huomautettavaa.

Todetaan.

Kaavaselostusta täydennetään maisemavaikutusten arvioinnin ja huomioidaan valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnissa todetut arvot.

Maisemavaikutuksia täydennetään havainnekuvien osalta selostukseen.

Todetaan.

LAUSUNTO

4. Inarin kunta / Ympäristöyksikkö

Terveysturvallisuuden näkökulmasta otsikon mukaisessa ranta-asemakaavassa keskeisintä on turvata puhtaan talousveden hankinta. Kaavaluonnoksen yleismääräyksissä on mainittu, että puhtaan veden hankinnasta ja jätevesien käsittelystä tulee laatia suunnitelma, joka on hyväksyttävä kunnan rakennusvalvontaviranomaisilla ennen rakentamiseen ryhtymistä. Suunnitelmaa laadittaessa on tärkeää huomioida, että kohdekohtainen talousvesijärjestelmä tulee olemaan matkailurakentamisen hankkeen laajuuden (100 vuodepaikkaa ja henkilöstö) vuoksi talousvesiasetuksen (1352/2015) mukainen talousvesilaitos (talousveden käyttö osana julkista tai kaupallista toimintaa, oma vedenotto, yli 50 hlöä), ellei kohdetta liitetä lopulta jollain tavoin kunnallisiin verkostoihin. Talousvesilaitoksesta tulee tehdä terveysturvallisuusviranomaiselle terveysturvallisuuslain 18 §:n mukainen hakemus laitoksen hyväksymiseksi viimeistään kolme kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Pohjaveden ja Inarijärven veden laadun turvaamiseksi kaavaluonnoksen yleismääräyksissä on huomioitu Inarin kunnan ympäristönsuojelumääräykset koskien jätevesijärjestelmää. Jätevesi- ja lämmitysjärjestelmiä suunniteltaessa on kuitenkin hyvä huomioida, että kaikenlainen maanmuokkaus ja rakentaminen (esim. maalämpökaivot) aiheuttaa riskin pohja- ja talousveden laadulle, mikä voi osaltaan vaikuttaa talousveden hankintaan.

VASTINE

Hankkeen vedentarve, antoisuus ja vedenlaatu selvitetään ennen rakennustoimiin ryhtymistä asemakaavamääräyksiensä kohdan 10 mukaisesti: "Puhtaan käyttöveden hankinnasta ja jätevesien käsittelystä tulee laatia suunnitelma, joka on hyväksyttävä kunnan viranomaisilla ennen rakentamiseen ryhtymistä".

Todetaan.

Todetaan.

LAUSUNTO

5. Arktisen Lapin ympäristönsuojelu

Kaavaluonnoksessa on esitetty yhdyskuntateknisen huollon alue, johon kaavamääräyksen mukaan saa sijoittaa pienpuhdistamon ja siihen liittyviä jätevesijärjestelmien osia. Luonnoksessa alue on sijoitettu käytännössä aivan kiinteistörajan tuntumaan. Ympäristösuojeluviranomainen muistuttaa, että voimassa olevien kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaan jätevesien käsittelyjärjestelmää tai puhdistettujen jäte-vesien purkupaikkaa ei saa sijoittaa alle viiden metrin päähän tontin rajasta. Jätevesijärjestelmän suunnittelussa tulee huomioida vähimmäisetäisyydet myös muihin herkkiin kohteisiin (talousvesikaivot, lähteet, vesistöt, ojat, tiet).

Luontoselvityksen tarkoituksena on kuvata alueen luonnonympäristön nykytilaa sekä tunnistaa ja rajata ne luonnonarvoiltaan merkittävät ja muusta ympäristöstä erottuvat kohteet, joihin alueelle suunnitellusta hankkeesta voi kohdistua vaikutuksia ja näiden vaikutusten merkittävyyttä voitaisiin luotettavasti arvioida. Ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointi on luotettavaa, kun alueen nykytilan kuvaus sekä kohteiden arvotus on yleisten ohjeiden, ajantasaisten luokitusten sekä lainsäädännön mukaisesti laadittu. Nyt laadittu luontoselvitys on tarkkuustasoltaan riittävä, mutta muutoin siinä on havaittavissa useita oleellisia puutteita.

Kaavaselostuksessa ei käy ilmi, milloin luontoselvitys on laadittu. Tämä on luonnon nykytilan selvityksissä oleellinen tieto, sillä oikea-aikaisesti laaditut nykytilan selvitykset ovat pohja selvitysten luotettavuudelle. Lisäksi selostuksessa on mainittu alueen linnustosta. Selostuksesta saa kuvan, että alueelle olisi laadittu linnustaselvitys, mutta selvityksen tulosten mukaan alueelta olisi havaittu kolme lintulajia. Alueen kokoon suhteutettuna tämä ei ole uskottavaa. Selvityksessä tulisi selkeästi mainita, onko alueelle laadittu varsinainen pesimälinnustaselvitys vai perustuvatko linnustotiedot kenties hajanaisiin havaintoihin kasvillisuus- ja luonto-tyyppiselvitysten yhteydessä. Selostuksessa metson on mainittu olevan silmälläpidettävä, mutta uusimmassa Suomen lajien uhanalaisuusarvioinnissa 2019 metso on luokiteltu elinvoimaiseksi. Selostusta tulisi tarkentaa edellä mainittujen puutteiden korjaamiseksi.

Selostuksessa esitetyt luontotyyppikartat ovat harhaanjohtavia, sillä kartoissa lähes samaa keltaista väriä on käytetty keskenään erilaisten luontotyyppien

VASTINE

Jätevesien käsittelyyn varatun alueen etäisyys kiinteistönrajasta on vähintään 5 m.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Luontoselvitys on laadittu syys-lokakuussa 2020 ja sitä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

merkitsemiseen, jolloin eri luontotyyppien rajaukset eivät erotu toisistaan. Tarkkuutta tulee kiinnittää myös luontotyyppien luonnontilaisuusarviointiin; esimerkiksi selostuksen kuvassa 6 on esitetty ympäristöä revontulimajojen sijoitusalueelta. Luontoarvokartassa todetaan samalla alueella esiintyvän luonnontilaista varttunutta kuivahkoa kangasta. Teksti ja alueelta ollut kuva eivät kuitenkaan näyttäisi vastaavan toisiaan, sillä kuvan perusteella alueella ei olisi luontotyyppien uhanalai-suusoppaan 2018 (Kontula & Raunio) määritelmän mukaista luonnontilaista metsää, vaan seudulle hyvin tyypillistä metsätaloustoiminnassa olevaa metsäalaa? Selostusta tulisi tarkentaa edellä mainittujen seikkojen osalta.

Selostuksessa on ohimennen mainittu selvitysalueelta löytyneen ”selvää tihkupintaisuutta”. Luonnontilaiset tai luonnontilaisen kaltaiset tihkupinnat luokitellaan lähteiksi, jotka ovat vesilain 2 luvun 11 § mukaisia arvokkaita pienvesiä, eikä niiden luonnontilaa saa vaarantaa. Kohdetta ei kuitenkaan ole esitetty luontoarvokartoissa. Asia tulisi tarkentaa selostukseen.

Selostuksessa oli kuvattu selvitysalueen metsien liittymistä EU:n luontodirektiivin luontotyyppeihin. Selvitysalueella ei kuitenkaan ole sisällytetty tai olla aikeissa sisällyttää Natura 2000 –verkostoon. Natura 2000-verkoston sisällytetyillä alueilla tai alueilla, jotka ollaan aikeissa sisällyttää Natura 2000-verkoston, tulee luontodirektiivissä mainittujen luontotyyppien määrittely ja suojele kysymykseen. Asiaa käsittelevä kappale tulisi poistaa väärinkäsitysten välttämiseksi.

Luonnon nykytilaselvityksessä oli todettu useita metsälain 10 §:n erityisen arvokkaita elinympäristöjä. Selvityksessä ei kuitenkaan ole esitetty kuvin tai muutoin juuri kuvailtu havaittuja arvokkaiksi luokiteltuja kohteita. Metsälain 10 §:n erityisen arvokas elinympäristö on pienialainen tai metsätaloudellisesti vähämerkityksellinen alue, joka erottuu muusta ympäristöstään *selkeästi*. Metsälain erityisen arvokkaaksi elinympäristöksi ei lueta alueella esiintyviä tavanomaisia pieniä kalliopaljastumia eikä jyrkkiä rinteitä, kuten selostuksessa näin on tehty. Selostukseen tulisi tarkentaa, mitkä todella ovat alueelta löytyneitä arvokkaita luontokohteita sekä kuvailla näiden kohteiden erityispiirteitä sekä kasvilajistoa riittävin kuvin ja tekstein.

Ottaen huomioon selostuksen luonnonympäristön nykytilan kuvauksen, jonka mukaan alueella sijaitseisi useita arvokkaita luontokohteita ja alueen metsäalat olisivat kuvauksen mukaan lähes koskemattomia luonnontilaisia ja uhanalaisuusluokituksen mukaisia harvinaisia tai uhanalaisia metsäluontotyyppisiä,

Luontoselvitystä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

Luontoselvitystä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

Asiaa koskeva kappale poistetaan selostuksesta.

Luontoselvitystä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

Luontoselvitystä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

hankkeella ei kuitenkaan luontovaikutusten arvioinnin mukaan olisi juuri mitään vaikutuksia kasvi- ja eläinlajeihin tai luonnon monimuotoisuuteen. Ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan selostuksen luonnonympäristön nykytila ja vaikutusten arviointi on varsin ristiriitaisesti esitetty eikä tällainen ole mahdollinen tilanteessa, jossa rakentamattomia alueita muutetaan rakennetuksi ympäristöksi. Ympäristönsuojeluviranomainen esittääkin, että vaikutusten arviointi ja nykytilan kuvaukset tulisi saattaa vastaamaan toisiaan.

Kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnissa on todettu, ettei hankkeella ole vähäistä suurempia vaikutuksia Inarijärven Natura 2000 –alueeseen. Selostuksessa ei ole lainkaan avattu mitä nämä vähäiset vaikutukset ovat ja kuinka tähän johtopäätökseen on tultu. Ympäristönsuojeluviranomainen jää kaipaamaan perusteluja esitetyille seikoille.

Kaavaselostusta tarkistetaan luontovaikutusten arvioinnin ja nykytilan kuvauksien osalta vastaamaan toisiaan.

Selostukseen avataan vaikutuksia Inarijärven Natura 2000-alueeseen.

LAUSUNTO

6. Inarin Lapin Vesi Oy

Inarin Lapin Vesi Oy:llä ei ole lausuttavaa ranta-asemakaavasta.

VASTINE

Todetaan.

LAUSUNTO

7. Tunturiverkko Oy

Tunturiverkko Oy toivoo kaavaluonnokseen 10 metriä leveän johtokäytävän jatkumaan Veikontien itälaitaa / kiinteistön 148-402-14-27 länsirajaa myötäillen, jos tulevaisuudessa kiinteistöllä 148-402-93-0 tulee tarve liittyä sähköverkkoon. Oletusarvona siis, että 10m johtoaukosta tulee mahdollisimman vähäinen haitta kiinteistöille 148-402-14-25 ja 148-402-14-27.

Samaten kaavaluonnoksessa olisi hyvä näyttää jo olemassa oleva 20kV ilmajohto, jolla niin ikään 10 metrin johtokäytävä (johto punaisella ja muuntamo sinisellä):

VASTINE

Kaavakarttaluonnosta tarkistetaan johtokäytävän osalta niin että se haittaa mahdollisimman vähän kiinteistöjä 148-402-14-25 ja 148-402-14-27.

Kaavoituksen pohjana olevaan numeeriseen pohjakarttaan on merkitty oleva 20 kV ilmajohto, jonka johtokäytävämerkinnän osalta tarkistetaan kaavakarttaluonnosta.

Lähtökohtaisesti oleva 20 kV ilmajohto riittää kaava-alueen toteuttamisen edellyttämälle sähköntarpeelle.

LAUSUNTO

8. Paliskuntain yhdistys

Inarin kunta valmistelee Miesniemen ranta-asemakaavaa, jonka suunnittelu-alue kattaa noin 46,47 hehtaarin alueen Inarin Miesniemen länsirannalla. Suunnittelualue rajautuu Inarijärven rantaan. Alue sijaitsee noin 7 kilometrin etäisyydellä Inarin kirkonkylältä itään. Alue koostuu kahdesta yksityisomisteisesta kiinteistöstä. Alueen toiselle kiinteistölle sijoittuu olemassa olevia rakennuksia, jotka ovat vapaa-ajan käytössä. Toinen kiinteistö on rakentamaton sen läpi kulkevaa tietä lukuun ottamatta. Kaavassa osoitetaan uusi matkailupalveluiden alue ja kaksi loma-asuntojen korttelia. Lisäksi kaavassa osoitetaan lähivirkistysaluetta ja maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltaista aluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, jolle voidaan suunnitella polkuja levähdys- ja tukialueineen. Alueelle suunnitellaan korkeatasoista resort-tyyppistä matkailualueita. Rakennusoikeutta osoitetaan yhteensä 5900 k-m² (5000 k-m² matkailupalveluille 900 k-m² loma-asuntorakentamiseen).

Suunnittelualue sijoittuu Hammastunturin paliskunnan alueelle, erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulle alueelle ja saamelaidunalueelle. Poronhoito on merkittävä elinkeino Inarin kunnassa. Se on tärkeä työllistäjä paitsi suoraan, myös lihan ja muiden tuotteiden jalostuksen sekä matkailupalveluiden kautta. Poronhoito ylläpitää alueen elinvoimaista, vahvaa saamelaiskulttuuria ja saamen kieliä. Poronhoito on myös merkittävä vetovoimatekijä kunnan vahvalle matkailulle. Inarissa harjoitetaan saamelaista poronhoitoa ja paliskuntien poronhoito perustuu porojen vapaaseen laiduntamiseen ja luonnonlaitumien ympärivuotiseen käyttöön.

Kaavan vaikutukset poronhoidolle ovat ennen muuta matkailun aiheuttamia suoria ja epäsuoria vaikutuksia. Kaava-alueelle sijoittuu Hammastunturin paliskunnan talvilaidunalueita ja kaava-alueen lähelle erotusaitapaikka, jonka toiminnallisuuteen alueen käytöllä voi olla vaikutusta. On tärkeää, että poronhoidolle keskeisillä laidunalueilla ja muilla toiminta-alueilla turvataan rauhallisuus ja yhtenäisyys, sekä niiden poronhoidon toiminnalliset edellytykset. Rakentami-

VASTINE

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

sella tai muulla toiminnalla ei saa katkaista porojen kulkureittejä tai kuljetusreittejä.

Poronhoidon huomioon ottaminen kaavoituksessa

Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto. Poronhoito-oikeus siihen kiinteästi kuuluvine vapaine laidunnusoikeuksineen on ikiaikainen nautintaoikeus, joka on suoraan poronhoitolailla turvattu erityinen oikeus (PHL 848/1990, 3 §). Vapaa laidunnusoikeus on poronhoidon olemassaolon ja kannattavuuden edellytys. Poronhoitolaissa luetellaan rajoitukset vapaaseen laiduntamiseen. Saamelaisten kotiseutualueella porojen laiduntamista koskevat rajoitukset ja aitaamisvelvollisuus tiettyjen ehtojen täytyessä koskevat ainoastaan viljelyksiä ja metsänuudistusalan taimikoita, eivät esimerkiksi asutusta, puutarhoja tai yritystoimintaa (PHL 31 §). Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle (PHL 2 §). Maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maan omistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamista vahingoista (PHL 2 §). Poronhoitolaissa (53 §) säädetään myös, että suunnitellessaan valtion maata koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa. Neuvottelut on todettu hyväksi keinoksi yhteensovittaa poronhoitoa ja muita maankäytön muotoja kaavoituksessa, vaikka kyse ei olisikaan valtion maista. Kaavasta on sen valmistelun aikana käyty poronhoitolain mukaisten neuvotteluiden kaltainen neuvottelu ja muita neuvotteluita alueen paliskunnan edustajien kanssa.

Poronhoitolain ja muun lainsäädännön lisäksi poronhoitoa turvataan myös valtioneuvoston päätöksellä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT). VATeissa edellytetään, että alueiden käytön suunnittelussa huolehditaan saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä. Pohjois-Lapin maakuntakaavassa määrätään koko kaava-alueita koskevissa yleismääräyksissä: "Poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset on turvattava. Metsäta-

Asemakaavamääräyksiensä kohdissa 13 ja 14 on erillismääräyksillä on varmistettu porojen vapaa laidunoikeus ja mahdollisimman luonnontilaisena säilyvät kulkureitit rakennetulla alueella.

Todetaan.

Todetaan.

loutta, turvetuotantoa, matkailutoimintoja ja loma-asutusta suunniteltaessa on otettava huomioon porotalouden tärkeät alueet. Suunniteltaessa valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.”

Yksityiskohtaisemmat huomiot

Ranta-asemakaavan suunnittelualueella on voimassa Inarijärven osayleiskaava. Siihen on merkitty Inarijärven rantaan matkailupalveluiden alue (RM) ja loma-asuntoalue (RA). Pääosa ranta-asemakaava-alueesta on merkitty maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltaiseksi alueeksi (MP) ja maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja (MPY). RM-alueelle on osoitettu osayleiskaavassa rakennusoikeutta 500 k-m². Kaava-alue sijoittuu yksityismaille. Pääosa alueesta on luonnontilaista metsää. Inarijärven rannassa on loma-asunto ja sen yhteydessä olevia talousrakennuksia, joita osittain aiotaan hyödyntää suunnitellun hotellin toiminnassa. Ranta-asemakaavan sijoittelu toteuttaa yleiskaavaa, mutta rakennusoikeutta osoitetaan enemmän.

Hammastunturin paliskunnan mukaan Miesniemi on pääosin paliskunnan talvilaidunalueita. Poroja voi silti olla alueella muulloinkin. Aluetta laiduntaa talvella oma tokkakuntansa. Alueelle ei sijoitu poronhoidon rakenteita. Tupavaaran erotusaita on nelostien länsipuolella noin 10 kilometrin päässä kaava-alueelta. Porot kerätään ja viedään erotuksia varten aitaan alueelta ja alueen kautta lumimaan aikana, yleensä helmi-maaliskuussa. Poronhoidon huomioon ottaminen matkailutoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä paliskunnan toimintaedellytysten turvaaminen jatkossakin on erittäin tärkeää.

Alueella tulee säilyttää porojen laidunnusrauha sekä turvata alueen rauhallisuus poronhoitotöiden aikana. Hammastunturin paliskunta katsoo, että alueelle ei tämän vuoksi saa sijoittaa koiratarhoja tai rekikoiratoimintaa. Koiravaljakot aiheuttavat häiriötä, haittaa ja vahinkoja poronhoidolle. Koiratarhat aiheuttavat häiriötä laajalle ympäristöönsä ympäri vuoden. Koiratarhoista syntyy aina melua ja rekikoiria aletaan harjoittamaan maastossa ilmojen viilennyttyä alkusyksystä. Reiteillä ja etenkin jokamiehen oikeudella maastossa tapahtuva

Todetaan.

Asemakaavamääräyksiensä kohdissa 13 ja 14 on erillismääräyksillä on varmistettu porojen vapaa laidunoikeus ja mahdollisimman luonnontilaisena säilyvät kulkureitit rakennetulla alueella.

Kaava-alueelle ei sijoiteta koiratarhoja tai rekikoiratoimintaa.

villi safaritoiminta häiritsevät porojen laidunnusta ja vaikeuttavat poronhoitotöitä. Irti päässeet tai joskus jopa valjakossa olevat koirat laukottavat ja repivät poroja. Usein ei ole edes yhteistä kieltä tilanteiden selvittämiseksi, saati että toimija korvaisi aiheuttamansa haitan. Mikäli alueella käyville matkailijoille halutaan tarjota koiravaljakkoretkiä, tulisi ne toteuttaa alueella toimivien vastuullisten koiravaljakkoyritysten kanssa, joilla on reittisopimukset ja muutenkin kestävän toiminnan edellytykset kunnossa.

Poronhoidon nykytilannetta ja tarpeita on kuvattu kaavaselostuksessa. Poronhoitoa huomioitu ranta-asemakaavassa osoittamalla suuri osa alueesta MPY-1-alueena. Kaavamerkintää koskee seuraava määräys:

Maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Alue säilytetään metsänä. Alue muodostaa ekologisen käytävän ja se mahdollistaa viheryhteystarpeet. Alueen käytön suunnittelussa on metsätalouden ja poronhoidon lisäksi kiinnitettävä huomiota ulkoilumahdollisuuksien järjestämiseen osoittamalla ne erikseen suunniteltaville ja toteutettaville ulkoilupoluille levähdys- ja tukialueineen. Alueelle on sallittua vain maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen (MRL 43.2§). Rakentamisen sopeuttamiseen maisemaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Alueella on voimassa toimenpiderajoitus (MRL 128§), jonka mukaan maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa.

Kyseinen kaavamääräys ohjaa valtaosan kaava-alueesta säilyttämistä luonnon-tilaisena, mikä on hyvä. Kaavassa annetaan koko kaava-aluetta koskevia asemakaavamääräyksiä, joilla ohjataan mm. alueen rakentamistapaa ja yhdyskuntateknistä suunnittelua. Niissä annetaan myös poronhoitoa turvaava määräys, joka kuuluu:

Rakennettaessa poronhoitoalueelle on huomioitava poronhoitolain takaama vapaa laidunoikeus. Tontteja ei saa aidata.

Yleisiin määräyksiin voisi lisätä maakuntakaavan yleistä kaavamääräystä ja VAT:a mukailevan määräyksen:

Kaava-alueelle ei sijoiteta koiratarhoja tai rekikoiratoimintaa.

Todetaan.

Todetaan.

Todetaan.

Suunniteltaessa poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä on turvattava poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset ja otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet.

Lisäksi olisi tärkeää ohjata tulevan toiminnan suunnittelua siten, että alueen rauhallisuus säilytetään. Esitämme, että joko yleisiin kaavamääräyksiin tai RM-merkinnän yhteyteen kirjattaisiin määräyksenä, ettei alueelle saisi sijoittaa matkailun ohjelmalveluita tai ainakaan koiravaljakkotoimintaa, kuten paliskunnan kanssa käydyissä neuvotteluissa on ollut esillä. Esimerkiksi:

Alueelle ei saa sijoittaa koiratarhoja tai koiravaljakkotoimintaa.

Tai vaihtoehtoisesti voisi kirjata, mitä alueelle saa sijoittaa, kuten majoitus- ja huoltorakennuksia. Tällaisia määräyksiä on annettu muuallakin poronhoitoalueella matkailupalveluiden alueilla. Vaikka tällä hetkellä alueelle ei suunnitella tämänkaltaista ympäristöä häiritsevää toimintaa, niin olisi tärkeä varmistaa, ettei sellaista myöhemminkään alueelle toteuteta, jos esimerkiksi alueen toimija vaihtuu.

Hammastunturin paliskunnan ja sen osakkaiden lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon kaavan jatkovalmistelussa. Mikäli kaava muuttuu valmistelun aikana, tulisi Hammastunturin paliskunnan kanssa jatkaa neuvotteluita poronhoidon ja matkailutoiminnan yhteensovittamiseksi. Muutenkin toiminnan suunnittelussa ja sen aikana alueen toimijoiden jatkuva vuoropuhelu on erittäin tärkeää.

Ko. määräys on tarkoitettu ohjaamaan tarkempaa alueiden käytön suunnittelua, missä asemakaava on juridisesti sitovana merkittävien alueidenkäytön suunnitteluprosessi. Ko. määräys on jo ollut tämän kaavaprosessin yhtenä keskeisenä lähtökohtana ja se on ohjannut tämän kaavan laadintaa mm. aluevarausten ja kaavamääräysten osalta. Siksi sen lisääminen asemakaavamääräyksiin ei enää ole tarkoituksenmukaista.

Yleisiin määräyksiin lisätään ko. määräys.

Todetaan.

Hammastunturin paliskunta ja sen osakkaat pidetään ajan ja tiedon tasalla koko kaavaprosessin ajan.

LAUSUNTO

9. Saamelaiskäräjät

1. Aluksi

Inarin kunta on pyytänyt Saamelaiskäräjiltä lausuntoa Miesniemen ranta-asemakaavan luonnoksesta. Ranta-asemakaavan laadinnan kohteena on 46,47 hehtaarin alue Inarin Miesniemen länsirannalla. Alue koostuu kahdesta yksityisomisteisesta kiinteistöstä. Suunnittelualue rajautuu Inarijärven rantaan. Ranta-asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa korkeatasoisen resorttityyppisen matkailualueen toteuttaminen suunnittelualueelle, jolle tulisi sijoittumaan rakennusoikeutta noin 5900 k-m².

2. Saamelaiskäräjien huomiot

Saamelaisilla on perustuslain 121.4 §:n nojalla saamelaisten kotiseutualueella kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto. Perustuslain 17.3 §:n mukaan Saamelaisilla on alkuperäiskansana lisäksi oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Nyt kysymyksessä oleva ranta-asemakaava sijoittuu lain saamelaiskäräjistä 4 §:n tarkoittamalle saamelaisten kotiseutualueelle. Kaavan valmistelussa kaavan sijoittumista saamelaisten kotiseutualueelle ei ole otettu asianmukaisesti huomioon, eikä kaavalla mahdollistettavan rakentamisen vaikutuksia saamelaisten oikeudelle harjoittaa alueella kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan ole kaavan valmistelun yhteydessä laaditun materiaalin perusteella arvioitu lainkaan.

Kaavalla on tarkoitus toteuttaa korkeatasoinen resorttityyppinen majoituspalvelu, joka toteutuessaan suurella todennäköisyydellä edellyttää myöhemmin yhteyteensä myös muun muassa erilaisia ohjelmapalveluita. Vaikka kaava-alue sijoittuukin kokonaisuudessaan yksityismaille, on edellä viitattu huomioiden todennäköistä, että kaavalla tulee olemaan esimerkiksi ohjelmapalveluiden toteuttamisesta ja ihmisten liikkumisesta johtuen joka tapauksessa toteutuessaan olemaan jonkin verran säteilyvaikutuksia myös ympäröiville alueilla ja siten vaikutuksia alueen perinteiselle inarinsaamelaiselle kulttuurille ja perinteisten elinkeinojen harjoittamisedellytyksille, kuten kalastukselle ja poronhoidolle. Alue sijoittuu poronhoitolain 2.2 §:n mukaiselle erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulle alueelle. Alue on Hammastunturin paliskunnan poronhoitoaluetta. Vaikutusten arvioinnin keskeistä merkitystä kaavan valmistelussa

VASTINE

Todetaan.

Kaavamateriaalia täydennetään vaikutusten arvioinnilla saamelaisten oikeudelle harjoittaa alueella kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan (poronhoito, kalastus, metsästys, luonnontuotteiden keräily ja pienimuotoinen maatalous sekä käsityöt).

korostaa myös se, että esitetyn ranta-asemakaavan mukaisena mahdollistettava rakentamistehokkuus on noin kymmenkertainen verrattuna alueella voimassa olevan yleiskaavan mukaiseen rakentamistehokkuuteen nähden. Inarijärvi lähiympäristöineen on inarinsaamelaisten perinteistä asuma-alueita, jossa elämänmuoto on vaihdellut kesä- ja talvipaikkojen välisen vuotuismuutoksen mukaan. Inarijärvi ympäristöineen ja inarinsaamelaisten kesä- ja talvipaikkoineen on merkittävä osa saamelaista kulttuuriperintöä ja erityisesti inarinsaamelaisten tärkeää elinkeino- ja kulttuurimaisemaa. Nyt kaavoitettavan alueen läheisyydessä harjoitetaan saamelaisten perinteisistä elinkeinoista ympäri vuoden ainakin perinteisiä kalastusmuotoja sekä saamelaista poronhoitoa. Eräänä yksityiskohtana kaavan toteuttamistapaan liittyen Saamelaiskäräjät pyytää lisäksi kiinnittämään huomiota matkailupalveluiden tuottaman jäteveden puhdistusprosessiin ja erityisesti puhdistamon sijaintiin. Kaavamateriaalissa alueen vedenpuhdistamo on sijoitettu lähelle alueella sijaitsevaa lähdeä, jota on käytetty muun muassa juomaveden ottamiseen. Näin ollen asiassa tulisi vielä selvittää, aiheutuuko tästä vaikutuksia lähteelle ja sen vedenlaadulle ja mahdollisuuksien mukaan harkittava puhdistamon sijoittamista toisaalle. Saamelaiskäräjät pyytää, että kaavan valmistelussa ja kaavan mukaista rakentamista toteutettaessa kunnioitetaan alueen inarinsaamelaista kulttuuria ja alueen luontoarvoja. Saamelaiskäräjät edellyttää myös, että Inarijärven rannoille kaavoitettavilla toiminnoilla ei muutoinkaan mahdollisteta negatiivisia vaikutuksia perustuslaissa saamelaisille turvatulle oikeudelle ylläpitää ja kehittää saamelaista kulttuuria eri ilmenemismuotoineen. Lisäksi Saamelaiskäräjät edellyttää tässäkin tapauksessa kaavan valmistelumateriaalin täydentämistä arvioinnilla, jossa selvitetään ja otetaan huomioon edellä viitatuksi mukaisesti kaavalla mahdollistettavan rakentamisen vaikutukset saamelaisten oikeudelle harjoittaa alueella kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Miesniemen alueella ei tule Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan sallia rekikoiratoimintaa ja poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista tulee neuvotella alueen paliskunnan kanssa ottaen huomioon paliskunnan näkemykset toimintaa suunniteltaessa. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan on tärkeää, että Inarijärven erämaisuus säilyy myös tulevaisuudessa ja lähtökohtaisesti matkailurakentaminen tulisi keskittää kylien läheisyyteen. Inarijärven rannoille kaavoitettavan matkailurakentamisen tulisi lisäksi olla maisemaan hyvin istuvaa ja mahdollisimman vähän huomiota herättävää.

Kaavan toteutumisesta johtuvat säteilyvaikutukset ympäröiville alueille jäävät suhteellisen vähäisiksi sillä kaavan rakennusosikoiden (matkailua palvelevien rakennusten korttelialueella RM enintään 5000 m² talous- ja huoltorakennuksineen, 900 m² loma-asuntojen korttelialueella RA) mahdollistama teoreettinen maksimivolyymi on suhteellisen pieni (matkailijat ja henkilökunta yhteen laskien maksimissaan alle 100 henkilöä).

Jo kaavaprosessin aikana on kiinnitetty erityistä huomiota jätevesien puhdistusprosessiin, sen mitoittamiseen ja puhdistamon sijaintiin oleva ja tuleva rakentaminen ja ympäristö huomioiden. Puhdistamo toteutetaan niin ettei siitä aiheudu vähäistä suurempia vaikutuksia lähiympäristöön tai vedenlaatuun.

Kaavan valmistelussa ja kaavan mukaisessa rakentamisessa kunnioitetaan inarinsaamelaista kulttuuria ja alueen luontoarvoja eikä alueelle kaavoitettavilla toiminnoilla mahdollisteta negatiivisia vaikutuksia saamelaisille turvatulle oikeudelle ylläpitää ja kehittää saamelaista kulttuuria.

Kaavaselostusta täydennetään kaavalla mahdollistettavan rakentamisen vaikutukset saamelaiselle oikeudelle harjoittaa alueella kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan.

Yleisiin määräyksiin lisätään koiratarha- ja koiravaljakkotoiminnan kieltävä määräys. Paliskunta on keskeinen osallinen tässä kaavaprosessissa ja heitä kuullaan sekä heidän kantansa huomioidaan koko prosessin ajan.

LAUSUNTO

10. Metsähallitus

Metsähallituksella ei varsinaisesti ole kommentoitavaa Inarijärven Miesniemen ranta-asemakaavaan liittyen. Metsähallitus haluaa muistuttaa, että kohteeseen vievien osakkusteiden tieyksiköt joudutaan päivittämään, mutta tämä nyt ei ole varsinaisesti kaava-asia. Asian päättäminen kuuluu tiekunnalle. Muilta osin Metsähallituksella ei ole huomauttamista.

VASTINE

Todetaan.

LAUSUNTO

11. Inarin Luonnonystävät ry

Yleistä:

Inarin Luonnonystävät ry (myöh. yhdistys) kiittää mahdollisuudesta kertoa näkemyksensä kyseisestä kaavasta.

Yhdistys on ollut jo pitkään huolissaan **Inarijärven ranta-alueille kohdistuvasta matkailu- ja lomarakennuspaineesta**. Erilaisia hankkeita on suunniteltu kahden eri yleiskaava-alueen osille, eikä Inarijärvelle suunniteltujen kaavojen ja matkailuhankkeiden yhteisvaikutusta ole arvioitu käytännössä mitenkään. Yhdistys pitää tätä vakavana puutteena, varsinkin kun kyseessä on Inarin alueen keskeinen maisema- ja kulttuurielementti.

Miesniemen ranta-asemakaava-alue sijaitsee melko keskeisellä paikalla Inarijärven länsiosan kokonaisuutta ajatellen, mutta kaukana olemassaolevasta infrastruktuurista sähköyhteyttä lukuun ottamatta. Suunniteltu hotelli- ja mökkikylähanke on laaja, ja sen aiheuttamat muutokset alueen nykykäytölle ovat selvitetyt puutteellisesti.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet eivät tue matkailuhankkeen kohdistumista näin etäälle varsinaisesta asutuksesta.

Lisäksi yhdistys pitää hankalana sitä, että hankkeen rakennelmat kuuluvat **Valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi** luokitellulle alueelle, joka ei ole vielä saanut virallista lainvoimaa.

VASTINE

Hankkeen maisema- ja muut vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sekä viranomaisten kaavaprosessin kuluessa edellyttämällä tavalla.

Kaavan toteutumisesta johtuvat säteilyvaikutukset ympäröiville alueille jäävät vähäisiksi sillä kaavan rakennusoikeuden (matkailua palvelevien rakennusten korttelialueella RM enintään 5000 m² talous- ja huoltorakennuksineen, 900 m² loma-asuntojen korttelialueella RA) mahdollistama teoreettinen maksimivolyymi on suhteellisen pieni (matkailijat ja henkilökunta yhteen laskien maksimissaan alle 100 henkilöä).

Hankkeen maisema- ja muut vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sekä viranomaisten kaavaprosessin kuluessa edellyttämällä tavalla.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ja niiden toteuttaminen kaavan yhteydessä:

Nykyisen VAT:n (2018) keskeisimmät kansainväliset sidokset ovat mm. **a) Pariisin ilmastopöytäkirja ja b) YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, c) biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus, d) maailman kulttuuri- ja luonnonperintöä koskeva yleissopimus.** Mikäli näihin asiapapereihin perehtyy, on helppo havaita että kaavahanketta on esitettyssä muodossa vaikea soveltaa niiden antamiin reunaehtoihin.

Pahimpana puutteena suunnittelualueen suhteen voidaan pitää olemassaolevan vesi- ja jätehuollon puuttumista. Molemmat täytyy rakentaa alueelle kaukaa, kaavaselostuksen mukaan 17 kilometrin päästä. Muuhun tärkeään infrastruktuuriin Inarin kirkonkylälle on matkaa vielä enemmän.

Aiempi VAT kielsi ehdottomasti laajemman rakentamisen alueille vailla riittävästi olemassaolevaa infrastruktuuria. Maailman tärkeimpiin huomioitaviin asioihin kuuluu ilmastomuutoksen hillintä, mutta ko. matkailusuunnitelma ei esitä mitään menetelmää miten se hillitsisi jo ennestään vinoutunutta kehitystä.

Kaavaehdotuksen suhde alueen nykyiseen käyttöön

Inarijärven historiallinen merkitys ikivanhaan paikalliskulttuuriin ml. **saamelainen elämäntapa, paikallisten perinteinen käyttö, kotitarvekalastus, virkistäytymisen sekä alueen luonto- ja kulttuuriarvot muodostavat Inarijärvestä erityisen kohteen,** johon useiden eri hankkeiden samanaikainen suunnittelu ja toteuttaminen ei voisi olla vaikuttamatta. Matkailupaineen saman aikaista lisääntymistä Inarijärven rannoille on havaittavissa miltei kaikista suunnista. Yhdistys on huolissaan myös siitä miten perinteinen Inarijärven käyttö esimerkiksi naapurissa olevien mökkiläisten kautta mahdollistuu jatkossa.

Puuttuvan infrastruktuurin ongelmat

Yhdistys pitää vakavana ongelmana, **ettei kaavaselostus pidä sisällään riittävästi selvitystä siitä miten kaavaehdotus toteuttaa vedenhankintaan, jäteveden ja kuljetuksiin liittyvät ongelmat.** Kaavaa ei missään nimessä voi ryhtyä toteuttamaan ennen kuin infrastruktuuriin sisältyvät kysymykset on tutkittu riittävän tarkasti.

Hanke ei saa vähentää alueen luontoarvoja, pohja- ja pintavesien tilaa, eikä alueelle suuntautuva liikenne saa ylittää ekologisia eikä naapuruussuhteisiin liittyviä kantokykyjä.

Kaavan mahdollistaman rakentamisen vaikutukset ovat kuvattu kaavaselostuksessa.

Alueelle rakennetaan oma paikallinen asetusten ja määräysten mukainen jätevedenpuhdistamo. Muu vesihuolto selvitetään ennen rakentamiseen ryhtymistä (asemakaavamääräysten kohta 10).

Kaavahankkeella ei ole vähäistä suurempaa vaikutusta naapurissa olevien mökkiläisten perinteiseen Inarijärven käyttöön.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Hankkeen vedentarve, antoisuus ja vedenlaatu selvitetään ennen rakennustoimiin ryhtymistä asemakaavamääräyksiensä kohdan 10 mukaisesti: "Puhtaan käyttöveden hankinnasta ja jätevesien käsittelystä tulee laatia suunnitelma, joka on hyväksyttävä kunnan viranomaisilla ennen rakentamiseen ryhtymistä".

Hankkeen ekologisuus

Yhdistys pitää hyvänä, että kaavaa toteuttava taho on ottanut huomioon rakennusten sopimisen yleismaisemaan, ja että niiden aiheuttamat lieveilmiöt pyritään minimoimaan.

Kuitenkin **kaavaselostus ei kerro mahdollisista oheispalveluista tarkempaa konkretiaa**. On selvää, että mahdollisesti tuhannet kävijät paikalla aiheuttavat itsessään ongelmia, ja ennen kaikkea heidän käyttämänsä oheispalvelut. Liikkumiseen käytettäviä laitteita voi harvoin pitää ekologisina. Todellinen hiilineutraalius toteutuu ainoastaan ihmisen (ja eläimen) lihastyönä tapahtuvassa liikunnassa.

Huomattavasti **suurempi ekologinen ongelma muodostuu matkailijoiden paikalle saapumisesta**, sillä on oletettavaa, että valtaosa heistä saapuu lentäen ja autokuljetuksilla. Tällöin vähin mihin pitää pyrkiä, on kompensoida tavalla tai toisella lentämisen ja autoilun hiilijalanjälki esimerkiksi maksamalla paikallisyhteisöä tukeva kompensatioraha alueen vanhojen erämaametsien säilyttämiseksi hakkaamattomina.

Puuttuvat selvitykset

Yhdistys katsoo, että suunnitelman toteuttaminen vaatii vielä runsaasti lisäselvityksiä. Näitä ovat:

- selvitys siitä miten kaavahanke toteuttaa VAT:n vaatimuksia
- selvitys siitä miten kaavan puuttuva infrastruktuuri pyritään järjestämään
- tarkka selvitys jätehuollon järjestämisestä sekä miten viemärijätteen käsittely aiotaan järjestää, ja paljonko hanke tuottaa jätevetä vuorokaudessa
- selvitys siitä miten alueen veden ottaminen järjestetään ja paljonko vettä tarvitaan vuorokaudessa
- selvitys miten kulkeminen alueelle aiotaan järjestää, kuinka paljon se lisää alueen liikennettä ja riittääkö olemassaoleva tiestö
- selvitys siitä miten nykyinen alueelle saapuva sähköjohto riittää kasvavaan käyttöön
- selvitys miten matkailupaineen ja aktiviteettien harjoittaminen vaikuttaa alueen luontoon ja Inarijärven Natura-alueelle
- selvitys miten matkailun rakenteet vaikuttavat tulevalle valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle
- selvitys alueella mahdollisesti sijaitsevista muinaismuistolain piiriin kuuluvista rakenteista tms

Todetaan.

Koiratarha- ja koiravaljakkotoiminta alueella tullaan kieltämään erillismääräyksellä. Muiden oheispalvelujen osalta kaavaan on merkitty sallitut kulkureitit ja rakentamiselle osoitetut paikat.

Todetaan.

Kaavaselostusta täydennetään maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla ehdotusvaiheeseen valmisteluvaiheessa viranomaisten esille tuomien täydennys- ja korjaustarpeiden osalta.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Hankkeen vedentarve, antoisuus ja vedenlaatu selvitetään ennen rakennustoimiin ryhtymistä asemakaavamääräyksien kohdan 10 mukaisesti: ”Puhtaan käyttöveden hankinnasta ja jätevesien käsittelystä tulee laatia suunnitelma, joka on hyväksyttävä kunnan viranomaisilla ennen rakentamiseen ryhtymistä”.

Muut mielipiteessä esitetyt selvitystarpeet täydennetään selostukseen tarkoituksenmukaisessa laajuudessa ja kohtuullisella tarkkuudella kaavan koko ja laajuus huomioiden.

- tarkempi luontoselvitys alkukesän aikana linnuston, kasvillisuuden ja hyönteisten osalta sekä paikan päällä että olemassaolevista tietokannoista
- selvitys alueella jo olevien mökkiläisten suhtautumisesta uuteen alueen käyttöä merkittävästi lisäävään hankkeeseen
- selvitys hankkeen vaikutuksesta inarinsaamelaiseen kulttuuriin
- selvitys kaikkien Inarijärven vireilläolevien kaava- ja matkailuhankkeiden yhteisvaikutuksesta Inarijärven Natura-alueeseen sekä paikallisten asukkaiden nykyiseen Inarijärven käyttöön

Matkailuhankkeen toteuttaminen

Yhdistys katsoo, ettei kaavaa pidä ryhtyä toteuttamaan ennen kuin yllä luetellut selvitykset on tehty riittävällä tarkkuudella.

Mikäli selvityksiä ei tehdä, katsoo yhdistys, ettei kaavaluonnos toteuta Maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimuksia, ja että matkailuhanke on syytä haudata.

Luontoselvitystä on tarkistettu, täydennetty ja tarkennettu kevään ja alkukesän 2021 aikana ja se tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

Mielipiteessä esitetyt selvitystarpeet täydennetään selostukseen tarkoituksenmukaisessa laajuudessa ja kohtuullisella tarkkuudella kaavan koko ja laajuus huomioiden.

MIELIPIIDE

1. Inarijärvi-yhdistys

Inarijärvi-yhdistys ry toteaa Miesniemen ranta-asemakaavahankkeen sinällään sijoittuvan yhdistyksen aiemmin esittämään linjaukseen, jonka mukaan Inarijärven alueen matkailupalvelurakentaminen tulee osoittaa jo olemassa olevien kylätaajamien yhteyteen, niiden yhdyskuntarakennetta ja palveluja käyttämään ja vahvistamaan.

Miesniemen suunnitelmaan liittyy kuitenkin sen mitoituksen ja sijainnin kannalta eräitä ongelmia, jotka tulee voida poistaa asemakaavan hyväksymisen edellytyksinä.

Suunnittelualaue on saamelaista kulttuuriympäristöä ja erityisesti inarinsaamelaiten elinkeino- ja kulttuurimaisemaa. Kuten kaavaluonnoksen selostuksessa todetaan, alue sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnin mukaan arvokkaaksi maisema-alueeksi ehdotetulle alueelle "Inarijärven ja Juutuajoen maisemat". Lapin liiton hallituksessa 1.3.2021 hyväksytyssä Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 kaavakartassa alue on merkinnällä Sa-ma 5937.

Ehdotettu mittava ja osin maisemassa korkealle nouseva rakentaminen heikentää yhdistyksen mielestä em. maisema-arvoa. Tältä osin rakentamista tulee tarkistaa. Yhdistys viittaa myös mm. aiemmin Ukonjärvellä käsittelyssä olleeseen Inarin yhteismetsän ranta-asemakaavaan, josta piti poistaa ylös vaaran rinteeseen osoitettu rakentaminen perusteena siitä aiheutuva valosaastehaitta. Mitä taas inarinsaamelaiseen kulttuuriympäristöön ja sen nykypäivän käyttöön tulee, Siskelin suun ja Juutuanvuonon alue on tärkeää paikallisten asukkaiden ja vesienomistajien kalastusalue, jonka käyttöä näinkin suuren matkailupalveluyksikön toiminta liikkumisineen ahtaalla vesi- ja jääalueella tulisi haittaamaan. Käytännössä paikallisten olisi väistyttävä pois.

Toinen sijainnista aiheutuva ongelma liittyy matkailukeskuksen jätehuoltoon. Hanke on sikäli etäällä Inarin kirkonkylän jätevesiverkostosta, että keskuksen jätevesien käsittelyä on ehdotettu paikan päälle, oman pienpuhdistamon, säiliön ja maahan imeyttämisen keinoin. Esitys on alueen maaperä ja matalan

VASTINE

Todetaan.

Todetaan.

Kaavaselostusta täydennetään kaukomaisemavaikutusten arvioinnin ja sen havainnollistamisen osalta.

Kaavan mahdollistamalla rakentamisella ja toiminnalla ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia paikallisten asukkaiden ja vesienomistajien kalastustoimintaan.

vuonon heikko puskurikyky huomioiden hyvin arveluttava. Tuota arveluttavuutta lisää vielä suunnitellun "saunamaailman" sijoittaminen välittömästi rantaviivaan. Rantasaunojen rakentaminen pienemmissäkään mitoissa ei kuulune Inarin kunnan rakennussääntöjen piiriin?

Jätevesiongelman ratkaisemiseksi ainoat hyväksyttävät ratkaisut ovat yhdistyksen mielestä jätevesijohdon rakentaminen ja ulottaminen kirkonkylän järjestelmään. Toisena vaihtoehtona on kaiken syntyvän jäteveden johtaminen umpisäiliöihin ja kuljettaminen puhdistamoille.

Inarijärvi-yhdistys esittää, että Miesniemen ranta-asemakaavan tarkentamista ja korjaamista edellytetään ennen sen hyväksymistä edelleen kunnanvaltuuston vahvistettavaksi. Ilman tarkennuksia ja korjauksia kaavaa ei pidä hyväksyä.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

MIELIPIIDE

2. Anarâšah rs – Inarinsaamelaiset ry

Perustuslain 17 § mukaan saamelaisilla on oikeus harjoittaa omaa kieltä ja kulttuuria.

Inarijärven hyväksytty yleiskaava osoittaa alueelle RM 500 km². Kaavan suunnitteluvaiheessa ei ole voinut olettaa, että merkintä oikeuttaa yli kymmenkertaiseen rakennusoikeuteen 5900 km². Suhteessa tilan Alttoniemi ja Kirves rantaviiva on vähäinen.

Miesniemi on manteretta mutta olosuhde on erämainen ja alue on RSO ja Naturaohjelmien läheisyydessä, ei voi olla niin, että ulkopuolisia alueita kuormitetaan suhteettomasti Inarijärven saaristomaisessa paikassa. Alueelle tuleva yksityisitie vaatinee selvitysten mukaan parannusta ja aiheuttaa siten liikennöintiä alueelle josta on haittaa. Lisäksi sähkötarve ei selviä hankeesta muuta kuin, että alueelle tulee sähkölinja.

VASTINE

Ranta-asemakaava-alueen noin 400 metrin kaavoitettavasta rantaviivasta jää rakentamiselta vapaaksi, ympäristöltään säilytettäväksi lähivirkistysalueeksi noin 240 m – ts. lähes 60 % min-kä voi katsoa riittäväksi määräksi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

Tämän asiakirjan kohdassa 7. Tunturiverkko Oy:n viranomaislausunnossa ja sen vastineessa kuvataan tarkemmin hankkeen sähkönsaanti.

Yhdistys toteaa, että ranta-asemakaava sijoittuu Inarinsaamelaisten perinteisesti käyttämän alueen läheisyyteen. Alue on Inarinsaamelaisten perinteisesti käyttämää kulttuuri ja elinkeinomaisemaa, osin rakennettu kulttuuri ympäristö. Ranta-kaava-alueen läheisyydessä on Niliniemen vanha ns. kenttä ja Sääsaaressa toinen.

Kaava toteutuessaan haittaa Inarinsaamelaisten kulttuurin harjoittamista, kalastusta, keräilyä, pyyntiä, metsästystä ja poronhoitoa. Hanke toteutessaan rajoittaa Inarinsaamelaisten perinnäistapojen toteutumista ja kulttuurin kehittymistä.

Inarin kalastajasaamelaisten käyttämälle vesialueelle tulee hotellihankkeen myötä vesistöä kuormittavaa liikennöintiä ja siitä on haittaa peristeiselle kalastukselle.

Koiravaljakkojen tuominen alueelle ei ole suotavaa.

Majoitus ja saunamaailman sijoittuminen näin suurena hankkeena soveltuu huonosti Inarinsaamelaisten perinteiseen kulttuurimaisemaan.

Vesi- ja jätevesihuollon järjestäminen alueelle aiheuttaa liian suuria ympäristöriskejä. Rantakaava-alue ei ole yhdyskuntatekniikan piirissä.

Alue ei ole asemakaava-aluetta ja ei ole vesihuollon toiminta-aluetta. Hanke edellyttäisi asianmukaisen vesi- ja viemärihuollon. Suunnitellun pienpuhdistamon voi olettaa tuovan alueella hajuhaittaa ja riskinä on valumat Inarinjärven vesistöön. Rantaan sijoitettu saunamaailman jätevesien käsittely tulee huomioida.

Tehty luontoselvitys on puutteellinen ja tehty vääränä ajankohtana, 5.10.2020. Yhdistys esittää tehtävän luontoselvityksen oikea-aikaisena yleisten ranta-kaavaohjeiden mukaisesti.

Vireillä olevassa, Lapin liiton hallituksen 1.3.2021 hyväksymässä Pohjois-Lapin maakuntakaavassa aluetta koskevat merkinnät.

"6.12.8 Saamelaiskulttuuri, kulttuuriympäristön ja/tai maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tärkeä alue tai kohde. Merkinnällä Sa-maV osoitetaan saamelaiskulttuuriin liittyvät valtakunnallisesti arvokkaat maisemaalueet ja valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Merkintää koskee suunnittelumääräys: "Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja maiseman ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Kohteisiin tai alueisiin vaikuttavissa hankkeissa tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon

Ranta-asemakaavan mahdollistamalla rakentamisella ja toiminnalla ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia inarinsaamelaisten mahdollisuuksiin harjoittaa kulttuuriaan, kalastusta, keräilyä, pyyntiä, metsästystä tai poronhoitoa.

Kaavan toteutumisella ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia vesistöliikenteeseen tai perinteiseen kalastukseen.

Koiratarha- ja koiravaljakkotoiminta alueella tullaan kieltämään erillismääräyksellä.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Hankkeen vedentarve, antoisuus ja vedenlaatu selvitetään ennen rakennustoimiin ryhtymistä asemakaavamääräyksiensä kohdan 10 mukaisesti: "Puhtaan käyttöveden hankinnasta ja jätevesien käsittelystä tulee laatia suunnitelma, joka on hyväksyttävä kunnan viranomaisilla ennen rakentamiseen ryhtymistä".

Luontoselvitys on laadittu syys-lokakuussa 2020 ja sitä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi.

Todetaan.

antamiseen." Maakuntakaavassa Sa-maVmerkinnällä on osoitettu: Inari :

- Inarinsaamelaisten vuotuismuuton talvi ja kesäpaikat (Sa-maV 5959): Niliniemi,
- Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat (Sa-ma 5937)

"Saamelaisten kotiseutualueella alueidenkäytön suunnittelussa turvataan saamelaisille alkuperäiskansana oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Perustuslain 17 §:n mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana sekä romaneilla ja muilla ryhmillä on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Määräys tuo esille saamelaisten perustuslaillisen oikeuden oman kielensä ja kulttuurinsa ylläpitoon sekä kehittämiseen. Määräys painottaa myös saamelaiskulttuurin turvaamista alempiasteisessa suunnittelussa. Määräyksellä on yhteys 3.4 elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat (14.12.2017) -osion valtakunnalliseen alueidenkäyttötavoitteeseen, jonka mukaan saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä tulee huolehtia."

Yhdistys ei puolla ranta-asemakaavaa näin suuren rakennusoikeuden osalta.

Todetaan.

Todetaan.

Kaavan toteutumisesta johtuvat säteilyvaikutukset ympäröiville alueille jäävät vähäisiksi sillä kaavan rakennusoikeuden (matkailua palvelevien rakennusten korttelialueella RM enintään 5000 m² talous- ja huoltorakennuksineen, 900 m² loma-asuntojen korttelialueella RA) mahdollistama teoreettinen maksimivolyyymi on suhteellisen pieni (matkailijat ja henkilökunta yhteen laskien maksimissaan alle 100 henkilöä).

MIELIPIIDE

3. Konewatt Oy

Haluaisimme kantaa huolemme liikenteestä aiheutuvasta häiriöstä kiinteistölle 148-402-14-45, mikäli liikennemäärät nousevat nykyisestä.

Tielinjaus on tehty alun perin mökkiläisten käyttöön ja kiemurtelee rannan tuntumassa, josta on helppo poiketa jokaiselle mökkikiinteistölle.

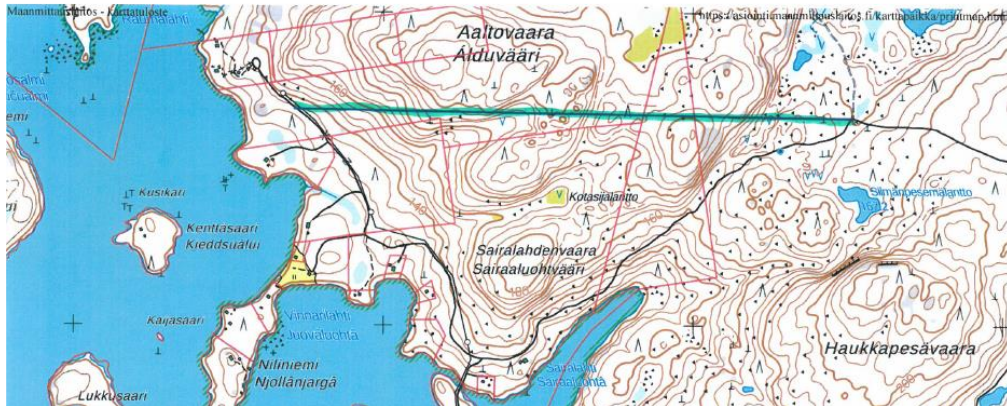
Nyt suunniteltu erähotellin käyttö on isompaa kuin tavanomainen mökkitien käyttö.

Ehdotammekin, että vanhalta tukkien sahauspaikalta tehtäisiin rajaa pitkin tai kiinteistön 148-402-14-44 puolelle oma tie. Sieltä olisi näkymät revontulien katseluunkin.

VASTINE

Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista.

Nyt Aaltovaarantien mökkitie menee n. 10 m päässä olemassa olevasta Kone-watt Oy:n mökistä. Hotelliasukkaat kiertäisivät ns. rantatien. Toivomme, että tielinjaus huomioidaan suunnittelussa.

Esitetty tieyhteys ei ole suurten ja jyrkkien korkeusvaihteluiden vuoksi kohtuullisesti ja ilman suurempia ympäristövaikutuksia mahdollista toteuttaa.

MIELIPIDE

4. Tilan Revontulentupa 148-402-13-48 omistajat

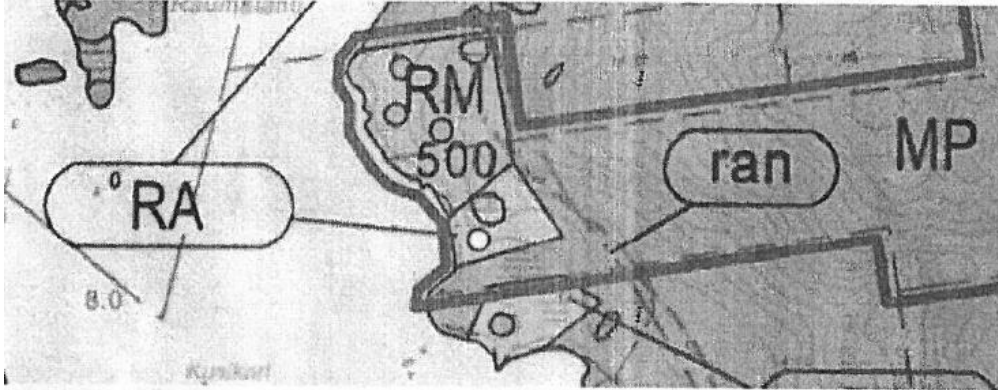
Vastustamme jyrkästi vireillä olevaa kaavahanketta. Perusteluina esitämme kohteliaimmin seuraavaa:

1. Maakuntakaavassa kyseinen alue on merkitty Metsätalous- ja poronhoitovaltaiseksi alueeksi (M-1).
2. Ranta-asemakaava-alue rajoittuu Inarijärven Natura 2000-alueeseen sekä Inarijärven rantojensuojeluohjelma-alueeseen (RS09). Kaavahankkeella on, kun otetaan huomioon hankkeen esitetty rakennusoikeus, huomattavaa haitallista vaikutusta ko. alueisiin.
3. Alue kuuluu 24.6.2020 voimaan tulleeseen osayleiskaava-alueeseen. Yleiskaava on maakuntakaavan vastainen. Yleiskaavasta ei ole tiedotettu meille missään vaiheessa. Yleiskaavan mukaan ko. ranta-asema-

VASTINE

1. Vastineeksi viitataan Lapin liiton lausuntoon ja sen vastineeseen.
2. Kaavahankkeella ei ole vähäistä suurempaa vaikutusta Inarijärven Natura 2000-alueeseen tai Inarijärven rantojensuojeluohjelma-alueeseen (RS09).
3. Asemakaavaprosessi on käynnistetty koska voimassa oleva yleiskaava ei mahdollista maanomistajan tavoitteita toteuttaa

kaava-alueelle voisi rakentaa; loma-asuntoalueelle (RA) 200 k-m² ja matkailupalvelujen alueelle (RM) 500 k-m².

Ote rantaosayleiskaavasta.

Ranta-asemakaavaan on suunniteltu rakennusoikeutta yhteensä 5900 k-m².

Ranta-asemakaavaa laadittaessa on otettava huomioon maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Kyseinen hanke on vastoin molempia ylempiasteisia kaavoja. Yleiskaavan mukaisen rakennusoikeuden huomattava ylittäminen on myös täysin vastoin yleiskaavan sisältövaatimuksia (MRL 73§).

-kyseinen suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö ei sopeudu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön.

-luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet ja vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet eivät ole otettu huomioon

-ranta-alueelle ei jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta rantaa.

Tieyhteys suunnitellulle ranta-asemakaava-alueelle on Aaltovaarantien kautta Inarinjärventielle, jonne on matkaa noin 10 kilometriä. Tie on hyvin kapea ja

alueelle korkeatasoista pienimuotoista erämaahotellia.

Ranta-asemakaavan laadinnassa huomioidaan maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen osayleiskaava.

Mikäli ranta-asemakaava poikkeaa ylempiasteisista kaavoista, se perustellaan kaavaselostuksessa ja sen vaikutukset arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Ranta-asemakaava-alueen noin 400 metrin kaavoitettavasta rantaviivasta jää rakentamiselta vapaaksi, ympäristöltään säilytettäväksi lähivirkistysalueeksi noin 240 m – ts. lähes 60 % min-kä voi katsoa riittäväksi määräksi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

siinä on hyvin vähän sivuutuspaikkoja. Lisäksi tien korkeuserot ovat huomattavat. Liikennöinti Aaltovaarantiellä varsinkin talviaikaan ei ole turvallista, mikäli kyseinen kaava hyväksytään ja sen mukainen rakentaminen toteutetaan. Tietä on kunnostettu, mutta tien pituus huomioon ottaen se ei täytä edes kohtuullisesti lisääntyvän liikenteen vaatimuksia. Näin ollen kyseistä kaavahanketta ei tule hyväksyä. Inarin kunta tarvitsee edelleen mielestämme lisääntyvää matkailua varten tasokasta loma-asutusta, mutta uskomme, että sopivia alueita löytyy paremmin siihen soveltuvilta alueilta.

Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista.

MIELIPIIDE

5. Tilan 148-402-14-51 Nilinokka omistajat

VASTUSTAMME VIREILLÄ OLEVAA KAAVAHANKETTA:

- Osayleiskaavassa RM 500 k-m², nyt suunniteltu yli kymmenkertaiseksi???

Miesniemen Niliniemen lähirannat ovat olleet yksittäisten mökkiläisten rentoutumis- ja rauhoittumispaikkoja, joissa on totuttu olemaan omassa rauhassa nauttimassa järven ja luonnon läsnäolosta. Miten käy piekanan pesimisen vaaran rinteella, suopöllön liitelyn rannoilla; tutuimmista eläimistä puhumattakaan.

- Alueelle vie Aaltovaarantie, jota on liioiteltua kutsua soratieksi. Se on 10 km pitkä mökkiläisten käyttämä pitkä ja kivinen tie, joka on sovittu pidettävän henkilöautolla ajettavassa kunnossa. Liikenne tiellä on tarkoituksella vähäistä koko matkallaan, henkilöautoilla mökkiläiset onnistuvat toisensa sivuuttamaan. Kelirikon aikana tie on välillä ajokiellossa. Tie ei kestä hankkeen aiheuttamaa raskasta ja lisääntyvää liikennettä; ja aiheuttaa huomattavaa haittaa tien varren mökkiläisille sekä tien varren luonnolle ja eläimille.
- Asemakaavakartassa pienpuhdistamo ja jätevesien käsittely tulee lähes naapuritonttiimme kiinni. Miten taataan sen toiminta näin suuressa mittakaavassa? Melu- ja hajuhaittojen lisäksi huolena on lähellä oleva lähde johon meillä on vedenotto-oikeus: juomaveden laatu!

Riittääkö lähteessä vettä porakaivojen lisääntyessä!
Rantaan tulevan saunamaailmaehdotuksen yhteydessä ei ollut mitään mainintaa pesuvesien käsittelystä.

VASTINE

Luontoselvitys on laadittu syys-lokakuussa 2020 ja sitä on tarkennettu ja tarkistettu touko-kesäkuussa 2021 valmisteluvaiheessa saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta. Selvitys tulee kaava-asiakirjojen liitteeksi. Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan toteuttamisen aiheuttamat vaikutukset luontoympäristöön.

Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Tonttimme pohjoisrajaa pitkin on merkitty ehdotus venevalkaman/kulkurasitteen sijainti. Se loukkaa yksityisyyttämme.

Venevalkama/kulkurasite ei loukkaa rajanaapurin yksityisyyttä vähäistä suuremmassa määrin.

MIELIPIDE

6. Tilan 148-402-14-19 Niliranta omistajat

Kaavamuutos ja sen myötä hotellihanke tuhoaa sen, minkä vuoksi muut tontinomistajat/mökkiläiset ovat kiinteistönsä alueelta hankkineet. Näin massiivinen turismi, oli se sitten kuinka eksklusiivista tahansa, hävittää Miesniemen luonnonrauhan. Matkailualue rajoittuu pohjoisessa ja idässä Natura-alueeseen ja eteläpuolella on yksityinen suojelualue. Satojen turistien liikkuminen tällä alueella jättää ikuiset jäljet ja vahingoittaa pysyvästi herkkää luontoa. On myös hyvin epäoikeudenmukaista, jos yhdelle alueen tontinomistajista mahdollistetaan rantakaavalla mittava arvonnousu muiden tonttien arvojen vastaavasti laskiessa kaavamuutoksen vaikutuksesta. Havainnekuvissa hotellikompleksi näyttäisi integroituvan ympäristöön. Todellisuudessa nämä rakennukset tulisivat muuttamaan pysyvästi alueen kaukomaisemaa. Nämä hotellirakennukset olisivat lähes ainoat näkyvät ihmisen tekemät rakennelmat katsottaessa tätä ainutlaatuista Inarinjärven kansallismaisemaa Tuulispään huipulta.

VASTINE

Miesniemen ranta-asemakaavaprosessin kuluessa arvioidaan kaavan mahdollistaman rakentamisen ja toiminnan vaikutukset maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Maanomistajilla on mahdollisuus laatia ranta-asemakaava kiinteistönsä alueelle mikäli kunta sen hyväksyy.

Kaavaselistusta täydennetään kaukomaisemavaikutusten arvioinnin ja sen havainnollistamisen osalta.

MIELIPIDE

7. Tilan 148-402-14-42 omistajat

1. Kaavoitus
MRL 42:
-Yleiskaava on ohjeena laadittaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.
-Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista.

VASTINE

Miesniemen ranta-asemakaavan luonnoksessa puheena olevan RM-alueen rakennusoikeus kasvatetaan noin 10-kertaiseksi uunituoreen, oikeusvaikuttaisen yleiskaavan rakennusoikeuteen verrattuna. Näin ollen asemakaava on räikeästi yleiskaavan vastainen. Lain termein: asemakaava aiheuttaa toteutusaan merkittävää haittaa kaavan toteutumiselle.

Poikkeamismenettelykään ei voi käyttää kiertotienä asemakaavan edistämiseksi. MRL 171 §:n mukaan poikkeamista ei saa myöntää,

-jos se aiheuttaa haittaa (yleis)kaavan toteuttamiselle

-jos se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Ehdotettu Miesniemen ranta-asemakaava on lain (ja yleiskaavan) vastaisena hylättävä tai sen rakentamismitoitus on supistettava yleiskaavan mukaiseksi.

2. Maankäyttö

Alueella on jo kaava-asiakirjojenkin perusteella useita eri maankäyttömuotoja:

-metsätalous- ja poronhoitovaltainen alue (maakuntakaava)

-saamelaisten kulttuuriympäristö

-valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

-porolaidunalue

-loma-asutusalue

Merkittävä matkailurakentaminen aiheuttaisi haittaa alueen aikaisemmille maankäyttömuodoille. Se ei yksinkertaisesti mahdu tälle seudulle.

3. Tieyhteys

Toteutuessaan hotellihanke lisäisi tien liikennettä ja ajoneuvot suurenisivat. Kaapealle, mutkaiselle ja suuria kaltevuuksia sisältävälle tielle tulisi ongelmallisia kohtaamistilanteita, rauhattomuutta ja pölyhaittaa. Mikäli tieosakkaan tienkäyttö muuttuu siten, että siitä aiheutuu kohtuutonta haittaa muille tieosakkaille, voidaan tieoikeus lakkauttaa ja siirtää muualle. Jos tämä ei ole mahdollista, täytyy haittaa aiheuttavan tieosakkaan korvata muutoksesta aiheutuva haitta. Jos korvauksista ei sovita, niistä päätetään yksityistietoimituksessa. (Yksityistielaki mm. 11, 15, 17 §)

Jos hotellihanke toteutuu, sen liikenne ohjataan kulkemaan muualta kuin nykyisen tien kautta. Jos se ei onnistu, hotellinpitäjän tulee maksaa korvauksia vahinkoa kärsiville tieosakkaille.

1. Miesniemen ranta-asemakaavan laadinnassa on huomioitu voimassa oleva oikeusvaikuttainen osayleiskaava.

Mikäli ranta-asemakaava poikkeaa ylempiasteisista kaavoista, se perustellaan kaavaselostuksessa ja sen vaikutukset arvioidaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja viranomaisten edellyttämällä tavalla.

2. Kaavan mahdollistaman rakentamisen ja sen sisältämän toiminnan vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa ja niitä täydennetään sekä korjataan ehdotusvaiheeseen.

3. Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista.

4. Puomi

Tiekunta on katsonut tarpeelliseksi rajoittaa tien käyttöä puomilla. Puomi on estänyt asiattomia liikennettä, edistänyt mökkiläisten rauhaa ja toiminut mökkiläisten omaisuuden turvana. Tiekunta ei ole luopumassa puomista eikä sen tuottamasta hyödystä.

Miten mahtaa korpihotellin pito onnistua kaukana puomin takana?

5. Kunnan toiminta kaavoituksessa

Paheksomme kunnan epäjohtomukaista ja häilyvää toimintaa kaavoituksessa. Vuoteen 2020 voimassa ollut Inarijärven osayleiskaava tähtäsi erämaisuuden säilyttämiseen. Tämä periaate houkutteli alueelle rauhaa kaipaavia mökkiläisiä. Uuden, tihennetyn kaavan myötä nämä "vanhat mökkiläiset" tulivat petetyiksi. Toivottavasti tätä uutta oikeusvaikutteista kaavaa noudatetaan rakentamisen mitoituksen suhteen yhtä neuroottisen tarkasti kuin edellistä kaavaa.

4. Puomin käytöstä sovitaan tietokunnan kanssa.

5. Todetaan.

MIELIPIDE

8. Tilan Kuppisniemi 148-402-14-27 omistajat

Toteamme, asianosaisina että omistamamme palsta on molempien suunnittelualueen tilojen rajanaapuri.

Vapaa-ajan mökkimme sijaitsee n.500-600 metrin päässä hankealueesta.

Olemme osakkaana Miesniemen / Aaltovaaran yksityistiessä.

Hankkeessa on esitetty tilallemme kuuluvan rasitteen siirtoa, Yksityiskohdistista ei ole sovittu. Rasite sijoittuu suunnittelualueen rannan keskelle Alttoniemi tilan eteläpuoleiselle rajalle, eli tulevan hotellin rantaan.

Alue ei ole asemakaava-alueita ja ei ole vesihuollon toiminta-alueita. Hanke edellyttäisi asianmukaisen vesi- ja viemärihuollon.

- suunniteltu jätevesien käsittely ei selviä aineistosta, hajuhaitta on ilmeinen ja toimintavarmuutta tässä ilmastotilanteessa ei voi taata, huoli on eniten puhdistamon päästöistä Inarijärven vesistöön. Jätevesien päästöt Inarijärven tulee poissulkea hankkeesta.

VASTINE

Todetaan.

Rasite siirretään kaava-alueen eteläreunaan.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Suunniteltu puhdistamo pahimmillaan voi pilata alueella olevan **lähteen** johon myös tilallamme on vedenotto-oikeus. Tiedossamme ei ole pidetäänkö lähdetä pohjavesialueena.

Luontoselvitys on tehty 5.10.2021 ja on siten puutteellinen ja tehty vääränä vuodenaikana.

Edellytämme tehtäväksi uuden luontoselvityksen oikeana selvitysajankohtana. Poronhoitolain 53 § mukaisten neuvottelujen muistiossa todetaan, että Miesniemi on talvilaidunalue. Miesniemessä ja alueella kuten Niliniemessä porot laiduntavat ympärivuotisesti.

Perustuslain 17 § mukaan meillä Inarinsaamelaisina on oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin sekä ylläpitää ja kehittää omaa kieltä ja kulttuuria. Hanke muuttaa alueen käyttöä ja tulee rajoittamaan meidän Inarinsaamelaisen kulttuurin, kalastuskulttuurin pyynti- ja keräily harjoittamista. Koko alueen Inarinsaamelaisen yhteisön osalta hanke muuttaa aluetta liikaa.

Alue on osa Siskelivuonoa (perinteen mukaan Nilivuono) ja on Inarin kalastajasaamelaisten perinteinen alue ja Niliniemi on vanha tila asutuskenttineen.

Tila on nykyisin pirstoutunut.

Miljööseen kuulu myös Säsaari jossa on ollut vanha ns. Inarinsaamelaisten kenttä. Niliniemessä sijaitsee ainutlaatuiset hiekkarannat.

Ranta-asemakaavalla kaavoitetaan alueelle sopimaton liian suuri määrä rakennusoikeutta. Inarinjärven osayleiskaavassa on juuri hyväksytty ko. alue muutettavaksi RM alueeksi merkinnällä 500 km². Vaikka kysymyksessä on maanomistajan rantakaava, ei yleiskaavan hyväksymisen vaiheessa v. 2020 alueen muut maankäyttäjät ja oikeudenhaltijat ole voineet ymmärtää, että rakennusoikeus voi nousta yli kymmenkertaiseksi. I. nyt haetaan 5900 km² alueelle jossa ranta-alue ei ole kovin suuri ja rantaviivaa on vähän.

Alueen maanomistajat ovat Inarinjärven yleiskaavaan nähden eri asemassa, maanarvo oletetusti muilla lomarakennuspaikan haltijoilla laskee koska alueen erämaisuus ja luonnonrauha muuttuu hotelli hankkeen myötä.

Yksityistiehen tuleva liikenneöintitarve lisää alueen luonnonrauhaa ja selvittämättä on miten kustannukset kohdentuu hotellihankkeelle vai tieosakkaille. Alueelle nyt tuleva sähkölinja ei maallikkokäsityksemme mukaan riitä kattamaan hotellin sähkönkulutusta ja sähkötarpeen lisärakentaminen edelleen tulee muuttamaan maisemaa.

Alue kokonaisuutena on lähellä Natura- aluetta ja RSO-ohjelmaa. Miesniemi on saaristomainen ja erämainen olosuhde vaikka onkin manteretta.

Voimassa olevan vesilain, asetusten ja määräysten mukaisesti toteutetulla alueellisella jätevedenpuhdistamolla ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia lähiympäristöön.

Jo kaavaprosessin aikana on kiinnitetty erityistä huomiota jätevesien puhdistusprosessiin, sen mitoittamiseen ja puhdistamon sijaintiin oleva ja tuleva rakentaminen ja ympäristö huomioiden. Puhdistamo toteutetaan niin ettei siitä aiheudu vähäistä suurempia vaikutuksia lähiympäristöön tai vedenlaatuun.

Kaavan valmistelussa ja kaavan mukaisessa rakentamisessa kunnioitetaan inarinsaamelaista kulttuuri ja alueen luontoarvoja eikä alueelle kaavoitettavilla toiminnoilla mahdollisteta negatiivisia vaikutuksia saamelaisille turvatulle oikeudelle ylläpitää ja kehittää saamelaista kulttuuria.

Kaavaselostusta täydennetään kaavalla mahdollistettavan rakentamisen vaikutukset saamelaiselle oikeudelle harjoittaa alueella kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan.

Miesniemen ranta-asemakaavaprosessin kuluessa arvioidaan kaavan mahdollistaman rakentamisen ja toiminnan vaikutukset maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Maanomistajilla on mahdollisuus laatia ranta-asemakaava kiinteistönsä alueelle mikäli kunta sen hyväksyy.

Yksityistieasia sovitaan tiekunnan kanssa.

Sähköntarpeen osalta ks. lausunto 7 Tunturiverkko Oy ja vastine siihen.

Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan toteuttamisen aiheuttamat vaikutukset luontoympäristöön.

Alueella, kuten Veikko Lesosella on alueelle vesi- ja kalastusoikeuksia, mutta mahdollisesti vaihtuvien hotellivieraiden oikudet käyttää ko. oikeuksia tulee erikseen selvittää.

Todetaan.

MIELIPIIDE

9. Tilan 148-402-14-47 Nilinnokka omistajat

Kaavoitettava alue rajoittuu Inarijärven Natura 2000 –alueeseen, sekä Inarijärven rantojensuojeluohjelma-alueeseen (RS09). Kaavamuutoksen mahdollistama hotellihanke aiheuttaa huomattavaa haittaa ko. alueisiin. Kaavamuutoksen mahdollistama rakennusoikeuden lisäys toisi yhdelle maanomistajalle huomattavan taloudellisen hyödyn verrattuna muihin alueen maanomistajiin. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti kaikki Miesniemen alueen tontit tulisi olla saman kaavan vaikutuksen alaisia, kuten ne tällä hetkellä ovatkin. Aaltovaarantie on heikkokuntoinen, henkilöautoille tarkoitettu yksityistie. Sen kantavuuskyky ei sovellu missään tapauksessa hankkeen vaatimalle tasolle. Tienhoitokunta on tarkoittanut tien mökkiläisten yhdystieksi mökeille. Suosittelemme, että kaavasuunnitelma hylätään.

VASTINE

Kaavahankkeella ei ole vähäistä suurempaa vaikutusta Inarijärven Natura 2000-alueeseen tai Inarijärven rantojensuojeluohjelma-alueeseen (RS09).

Maanomistajilla on mahdollisuus laatia ranta-asemakaava kiinteistönsä alueelle mikäli kunta sen hyväksyy.

Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista. Asia sovitaan tienhoitokunnan kanssa.

MIELIPIIDE

10. Tilan 148-402-14-13 Mäntylä omistajat

Kyseessä on merkittävä kaavamuutos alueella, missä on pääosin mökkiläisten pieniä rantatontteja. Aiemman yleiskaavan perusteella nyt suunniteltu hotellihanke ei ollut mahdollinen. Kaavassa ei ollut minkäänlaista mainintaa kyseisen hankkeen suuruisille rantakaavan muutoksille ja rakennusalan lisäyksille. Ko. yleiskaavaan perustuen perheemme ja monet muutkin ko. alueella ovat ostaneet/rakentaneet vapaa-ajan asuntoja sillä ajatuksella, että voivat kokea erämaan rauhaa ja kalastella lähivesillä, jotka rajoittuvat osin alueeseen, mihin hotellia suunnitellaan.

VASTINE

Maanomistajilla on mahdollisuus laatia ranta-asemakaava kiinteistönsä alueelle mikäli kunta sen hyväksyy.

Nyt mahdollinen kaavamuutos olisi lähialueen asukkaille ja mökkiläisille täysin odottamaton, koska se ei ollut ennustettavissa siinä vaiheessa, kun useimmat alueen mökkiläisistä ovat sijoittaneet merkittäviä rahasummia ja hankkineet kiinteistönsä.

Kyseinen Inarijärven vesialue on pienimuotoinen, josta pääsee Inarijärven ulapalle suhteellisen kapean salmen kautta. Kyseinen salmi sijaitsee Lesosen alueen edessä ja on käytännössä lyhin ja paras reitti Inarijärvelle Siskelivuonon alueelta ja erityisesti Niliniemen ympäristöstä. On selvää, että hotelli tulisi vilkastuttamaan tämän pienimuotoisen vesialueen liikennettä ja kalastus salmen molemmin puolin tulisi häiriintymään merkittävästi. Samoin talvella ja kelirikon aikana liikenne järvellä tulisi eittämättä vilkastumaan.

Monet luonnonsuojelluksiset asiat puhuvat kaavamuutosta vastaan. Uusien rakennusten vaikutuksesta yleismaisema tulee muuttumaan ja perinteikäs lappilaismaisema ko. Alueella häviää. Tontillamme porot ovat laiduntaneet joka kesä, mutta tämäkin varmaan tulisi muuttumaan vilkkaan liikenteen vuoksi Aaltovaaran tiellä. Tontillamme on suora näköyhteys suunnitellun hotellin alueelle, joka talvella on valaistu laajalti useiden rakennusten vuoksi.

Jätevesihuollon hoitaminen/järjestäminen on yksi suurimmista huolenaiheista. Tässäkin huolestuttaa erityisesti vesialueen pienimuotoisuus ja heikko virtaus. Vaikka vesi puhdistettaisiin kuinka huolellisesti tahansa, likavettä pääsee aina vesistöön ja tässä tapauksessa alueen parhaisiin kalavesiin.

Matkailun kustannuksella on Inarissa tehty monia päätöksiä, joilla maisemaa on pilattu, jopa tuhottu; tästä hyvänä esimerkkinä Kaunispään hotelli. Nyt suunniteltu Miesniemen hanke sisältää monia riskejä, joista maiseman muuttuminen ei ole pienin. Suurimpina ongelmoina ovat em. vesistölle aiheutuvat riskit sekä lisääntyneen tie- ja vesiliikenteen tuomat haitat.

Alueen olemus tulisi hotellihankkeen myötä muuttumaan täysin ja henkilökohtaisella tasolla eräpaikkamme luonne kärsisi merkittävästi.

Perheemme vastustaa kaavamuutosta.

Kaavan mahdollistamalla rakentamisella ja toiminnalla ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia vesialueen liikenteeseen ja kalastukseen.

Kaavan mahdollistaman rakentamisen ja sen sisältämän toiminnan vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa ja niitä täydennetään sekä korjataan ehdotusvaiheeseen.

Kaavaselostusta täydennetään kaukomaisemavaikutusten arvioinnin ja sen havainnollistamisen osalta.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Voimassa olevan vesilain, asetusten ja määräysten mukaisesti toteutetulla alueellisella jätevedenpuhdistamolla ei ole vähäistä suurempia vaikutuksia lähiympäristöön.

MIELIPIDE

11. Tilan 148-402-14-26 Väliniemi omistajat

Omistamme Niliniemessä Väliniemi nimisen tilan 148-402-0014-0026. Tila sijaitsee Niliniemen kapeimmalla kohdalla. Tilalle on rakennettu mökki, saunarakennus ja varasto. Mökki on noin 500 metrin päässä asemakaava alueesta. Omistamme myös Aaltovaaran huipulta metsäpalstan, jonka vuoksi olemme osakkaana Miesniemi / Aaltovaara yksityistiessä. Kaava-alueelle on suunniteltu aivan liikaa rakennusoikeutta ja jos Veikko Lesosen hotelli- ja mökkisuunnitelmat toteutuvat, niin alueen luonnonrauha rikkoutuu. Näin suureen projektiin kuuluu myös laajat LVIS- suunnitelmat sekä turistien kuljettaminen hotelliin. Kuljettaminen edellyttää Miesniemi / Aaltovaara tien remonttia ja rantaan tehtävää satamaa. Kaavoituksesta tulee tehdä tarkka selvitys ennen toteutumista.

VASTINE

Miesniemen ranta-asemakaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ja kaavan mahdollistaman rakentamisen ja sen sisältämän toiminnan vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa ja niitä täydennetään sekä korjataan ehdotusvaiheeseen kaavaprosessin aikana saapuneiden viranomaislausuntojen ja osallisten mielipiteiden pohjalta.

Kevään 2021 aikana on Miesniemen ranta-asemakaavasta laadittu selvitys jätevesien käsittelystä (FCG Finnish Consulting Group Oy, Oulu 2021).

Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista. Kaava ei mahdollista sataman rakentamista.

MIELIPIDE

12. Tilan 148-402-14-46 Linnaniemi omistajat

- Kulku Aaltovaarantietä käyttäen. Tie ei sovellu miltään osin suunnitellun hankkeen mukanaan tuoman liikenteen määrään.
- jätevesien ym muun jätteen alueelle aiheuttava haitta
- rauhattomuuden lisääntyminen alueelle, josta sieltä vapaa-ajanasunnon ostaneet ovat pitäneet kriteerinä hankinnoilleen.
- pidämme käsittämättömänä että suuruudenhullun suunnitelman annetaan pilata ainulaatuinen luonto ja luonnonrauha.

VASTINE

Tieyhteyttä tullaan kunnostamaan niin että erähotellin huolto- ja asiakasliikenne on kohtuudella mahdollista. Asia sovitaan tienhoitokunnan kanssa.

Toiminnasta syntyvät jätevesien ja jätehuolto järjestetään ja hoidetaan Suomen lakien ja asetusten mukaisesti.

Toiminnasta aiheutuvat vaikutukset on arvioitu kaavaselostuksessa maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Vaikutukset alueella olevalle vapaa-ajanasumiselle, luonnolle ja luonnonrauhalle eivät ole vähäistä suurempia.

Rovaniemellä 12.8.2021

Jarmo Lokio
Arkkitehti YKS 122